

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 5469/18.09.2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Legii nr.406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor
care au avut calitatea de șef al statului român
(b318/13.08.2025)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român (b318/13.08.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 18.09.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă contravine principiilor de etică publică, afectează încrederea cetățenilor în instituțiile statului, creează un regim privilegiat nejustificat pentru foștii șefi de stat, indiferent de conduita lor, înainte, în timpul sau după mandatul de șef al statului și ar putea duce la acordarea de drepturi unor persoane pentru care s-a constatat definitiv că a avut calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia și, de asemenea, pentru persoanele cărora

le-au încetat calitatea de șef al statului român ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni pentru care a fost condamnată definitiv sau ca urmare a demiterii din funcție prin referendum;

- intervenția legislativă propusă este redundantă și nu își găsește utilitatea din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă și al dreptului pozitiv;
- având în vedere faptul că Legea nr. 243/2021 pentru modificarea art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român este o lege modificatoare cu efect exclusiv asupra art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român, declararea ca neconstituțională a Legii nr. 243/2021 are drept efect revenirea la forma articolului menționat anterioară momentului modificării (ceea ce în termeni juridici se numește reînvierea legii – a textului de dinainte de modificare), nu la dispariția cu totul a normei juridice modificate. Acest efect – de repunere în vigoare a normei de dinainte de modificarea operată de Legea nr. 243/2021 – este statuat în mod direct și explicit la par. 53 al considerentelor deciziei Curții Constituționale a României nr. 319/2025, care spune că: *„În ceea ce privește efectele prezentei decizii, sub aspectul constatării neconstituționalității Legii nr. 243/2021, având în vedere că, potrivit prevederilor art. 62 din Legea nr. 24/2000, «Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta», ca urmare a constatării neconstituționalității Legii nr. 243/2021, în ansamblul său, dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 406/2001, de la data publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I, se aplică în redactarea avută anterior modificărilor operate prin Legea nr. 243/2021”;*
- din aceleași considerente, abrogarea expresă de către Parlament a unui act normativ modificator declarat ca neconstituțional, care are ca efect doar scoaterea actului normativ din dreptul pozitiv (parte din ceea ce se numește asanarea legislativă), este non-necesară și de natură a crea falsa impresie că deciziile Curții Constituționale trebuie confirmate în vreun fel (de exemplu, prin abrogare) de către forul legislativ. Deciziile de neconstituționalitate ale Curții Constituționale produc efecte directe asupra ordinii juridice, identice abrogării, dar cu cauzalități distincte de aceasta, iar Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative nu include, la art. 64 și 65, constatarea neconstituționalității printre situațiile care conduc la necesitatea abrogării exprese. În plus, faptul că, la data de 16 septembrie 2025, se va fi depășit deja termenul de

45 de zile prevăzut de art. 147 alin. (1) din Constituție pentru ca Parlamentul și/sau Guvernul să intervină în raport cu norma juridică declarată ca neconstituțională, face ca acțiunea de abrogare expresă să rămână, de fapt, lipsită de obiect (vizează o normă care și-a încetat, oricum, efectele);

- din aceleași considerente, „*reanalizarea actelor emise exclusiv în temeiul Legii 243/2021*” și „*corelarea normelor subsecvente*” reprezintă obligații ale puterii executive născute din decizia Curții Constituționale, care produce efecte directe asupra ordinii juridice și nu trebuie, nici nu poate fi condiționată în vreun fel de alte acțiuni ale Parlamentului.

**Președinte,
Sterică FUDULEA**